

Het geloof van de Zoon

Galaten 2:19-20

Stef Schagen

De dagen zijn lang vervlogen dat ik bij juf van Dale in de 3^e klas van de lagere school in Heemstede, de voorzetsels leerde van onze Nederlandse taal. Het is inmiddels ook alweer elf jaar geleden dat ik op het seminarie tijdens de lessen van Dr. Scheetz de Griekse leerde. Die zomer was het eindeloze rijtjes woorden en vervoegingen stampen en oplepelen tijdens de examens.

Er is een schat aan gedachtengoed in zoiets ogenschijnlijk eenvoudig als een voorzetsel, heb ik ontdekt. Sterker nog, een voorzetsel in de grondtekst heeft soms een nuance die een wereld van verschil maakt in hoe de lezer naar iets kijkt.

Een mooi voorbeeld is Galaten 2:19-20. Paulus pent hier: ¹⁹ Want ik ben door de wet voor de wet gestorven om voor God te leven. ²⁰ Met Christus ben ik gekruisigd, en toch leef ik, (dat is), niet meer mijn ik, maar Christus leeft in mij. En voor zover ik nu (nog) in het vlees leef, leef ik door het geloof in de Zoon van God, die mij heeft liefgehad en Zich voor mij heeft overgegeven.”

Paulus pent eerst dat hij gestorven is om voor God te leven. De wet was het einde van zijn oude leven. Daarna pent hij dat *hij* niet meer leeft maar Christus in hem, en dan dat hij voor zover hij nog in het vlees leeft, hij leeft “door het geloof in de Zoon van God die hem heeft liefgehad en Zich voor hem heeft overgegeven.

Nog los van de enorme zelfverlating en voor Christus te leven, lees daarover ook in Romeinen 6, zijn uitgebreidere verhandeling, dit is wat hij in het Grieks pent in de laatste twee clausules van vers 20:

ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.

“In het geloof leef ik, dat van de Zoon van God die mij liefhad en Zichzelf overgaf omwille van mij”.

Het geloof van de Zoon

In de meeste vertalingen staat dat Paulus schreef dat hij leefde “door het geloof in de Zoon”. Dat is een prima vertaling. Maar onze kennis van het Koiné Grieks is sinds de jaren 70 toegenomen. Er ligt in de grondtekst een nuance. In het Grieks schreef Paulus in eerste instantie niet hoe wij het vertaalden, objectief (“dóór het geloof ín de Zoon”). Er staat eigenlijk subjectief: “ín het geloof *van* de Zoon”.

Dat geeft een ander beeld van wat er gaande is in Paulus’ geloofsavontuur. De Zoon is er zelf in betrokken (subjectief). Hij gelooft er zelf het meest in. Het was niet het geloof van Paulus in Hem maar het geloof van Jezus in iets beters voor Paulus (en voor ons). De Zoon keek niet van een afstand toe hoe Paulus het er vanaf bracht, maar ging er zelf in op en er in mee. Paulus pent hier eigenlijk: Het geloof dat ik heb is niet *mijn* geloof maar het geloof van de Zoon. Het begon bij Hem. Dat is reden om in de Zoon te geloven. Paulus was in Handelingen 9 door dat geloof gegrepen toen Jezus hem op weg naar Damascus ontmoette.

Een golden nugget

Hoe weet ik dat zo zeker? Het woordje ἐν dat voorafgaat aan πίστει ζῶ is in oudere vertalingen instrumentaal vertaald, “door” (door geloof leef ik), terwijl het in eerste instantie “in” betekent, plaatselijk (in geloof leef ik).

Dan is de vraag om wiens geloof het gaat, dat van Paulus (en ons) of dat van Jezus? Dat wordt duidelijk met het woordje τῆ (“dat van”) in het stukje τῆ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με. Het τῆ is vrouwelijk en slaat dan ook terug op πίστει dat ook vrouwelijk is (“geloof” in het Grieks is vrouwelijk; ☺), terwijl alle woorden in de rest van het zinnetje τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με (“van de Zoon van God die mijn liefhad”) mannelijk zijn en in het genitief, (bezittelijk) staan. Letterlijk wordt het dus dan “in het geloof leef ik, dat van de Zoon...”. De Willibrord vertaling vertaalt het zo: “in het geloof van de Zoon”. Dat sluit mooi aan bij Jezus’ eigen woorden: “Blijf in Mij zoals Ik in jullie” in Johannes 15:3.

Wat een tafereel

Wat een tafereel. Het is niet ons geloof maar dat van Jezus waardoor wij gegrepen zijn zoals Paulus, en waarmee wij op reis gingen en onderweg zijn. De Zoon gaf ons een injectie van *Zijn* geloof. En dat was genoeg om ons te lanceren in ons geloofsavontuur. Dat is hoopvol, want als wij falen komt Hij ons te hulp en helpt ons weer op weg.

Het was sowieso altijd al Zijn geloof, niet het onze. Wat Paulus pent (“die mij liefhad”), pende Johannes ook toen hij schreef: “Wij hebben lief, omdat Hij heeft ons liefgehad” (1 Joh.4:19). En wat Jezus zei sluit erbij aan: “Niet jullie hebben Mij, maar Ik heb jullie uitgekozen” (Joh.15:16). Hij deed, en doet, er alles voor om ons te krijgen waar wij moeten zijn, waar Hij ons naartoe brengt (over de finish, Hebreeën 12).

De Zoon ging naar de Vader en zei: ‘Ik hou van die Paulus (en de mensen). Ik heb geloof in iets veel beters voor hem (en voor hen). Ik wil naar beneden gaan en hen meenemen omhoog in dat betere (Heb.2:8-10). Ik zal het ook mogelijk maken door voor hen in hun plaats sterven zodat zij er kunnen komen.’ En de Vader was het met Hem eens!

Hij gelooft erin

Het is niet ons geloof waarmee wij op weg zijn, maar het Zijne. Hij gelooft er meer in dan wij.

Als je geloof tekortkomt, hou je dan vast aan het Zijne. Alles komt goed, omdat de Zoon een plan heeft en dat volbrengt. Hij gelooft erin. Hij rent de race met ons (Heb.12), en de geloofshelden juichen ons toe langs de kant van de Weg (Heb.11). Wat Hij begonnen is, zal Hij dan ook ten einde toe volbrengen (Fil.1:6).

Het eerste is ook waar. Wij geloven erin omdat Hij erin gelooft.